

PLAKATER TIL OPHÆNG MELLEMTIN/UDSKOLING

Plakterne er udarbejdet af Alberte Elisabeth
Nørregaard Pedersen.

Har du spørgsmål eller feedback må du meget
gerne kontakte mig på:

Instagram: lystoglaering

Mail:

albertewpedersen@gmail.com

Skal printes i A3.

KOMMAREGLER

MEN - REGLEN

Der skal være komma før men.

DER&SOM - REGLEN

Der skal være komma før der og som, hvis de kan byttes ud med hinanden.

HV - REGLEN

Der er ofte komma foran et hv-ord.
Fx hvordan, hvad, hvis.

INDSKUDT - SÆTNING

Der skal være komme før og efter en indskudt-sætning.

OPREMSNINGS - KOMMA

Der skal være komme før det opremsende. Det sidste komma skal erstattes med et og.

Fx vi spiser brød, ost, pølse og is.

AT - REGLEN

Der skal være komma foran at, men ikke det næste ord er et udsagnsord.

For at adskille sætninger korrekt er det vigtigt, at du kan finde sætningens udsagnsled og grundled. Udsagnsled er en handling – noget man gør. Grundled er den person eller det, der laver handlingen.

Udsagnsled (o) = En handling / noget man gør.

Grundled (x) = Den eller det, der udfører handlingen.

Der skal være et udsagnsled og et grundled på hver side af kommaet.

Man kan finde udsagnsled og grundled ved at spørge: Hvem gør... Hvad gør hvem?

STAVEREGLER

VIDST ELLER VIST

Vidst er et udsangsord og en bøjning af at vide.

Vist er et biord, som bruges til at sige om noget er sansynligt.

SYNES ELLER SYNTES

De kan lyde ens når man taler.

Er sætningen i nutid skal du skrive synes.

Er sætningen i datid skal du skrive syntes.

ENE ELLER ENDE

Ene eller ende lyder ens.

Hvis ordet er et navneord skal du vælge ene.

Hvis ordet er et udsagnsord skal du vælge ende.

OG ELLER AT

Og eller at lyder tit som "å" når vi udtaler det i en sætning.

Du skal vælge at hvis udsagnsordet bagefter er i navnemåde fx at løbe.

NOGLE ELLER NOGEN

Nogle er mere end en.

Fx Der gik nogle piger.

Nogen er ental. fx Jeg har ikke nogen blyant.

LIGGER ELLER LÆGGE

Hvis der er stilstand skal du skrive Ligger.

Hvis der er bevægelse skal du skrive lægger.

Husk det på:
Stille = I i Ligger
Bevægelse = Æ i lægger.

HANS ELLER SIN

Hvis stednavnet, altså hans/hendes eller sin/sit, peger tilbage på sætningens grundled, bruges sin/sit.

Fx krumme glemte sin madpakke.
Yrsa lavede hans lektier bagefter (ikke hendes egne lektier).

FOR ELLER FÅR

Får er et udsagnsord og er nutid af at få. Der er som regel tryk på ordet.

For kan både være et forholdsord, et biord og et bindeord.

Som regel er der ikke tryk på ordet.

NUTIDS R

Hvis du skal skrive et ord hvor det er svært at hører om der er r bagpå. prøv at skift udsangsordet ud med smølfer.

Fx. Jeg smølfe/smølfer en tur'. Så er det tydeligt at der skal -r på.

ENKELT ELLER DOBBELT KONSONANT

Nogle ord ændre betydning efter mængden af konsonanter.

Lang vokal = enkeltkonsonant
Kort vokal = dobbeltkonsonant

EJEFALDS S

Hvis det er nogens ting skal der s bag på fx mandens sko.

Der skal også s bag på hvis der et et navn fx Miras bog.

Der skal apostrof på istedet for s hvis navnet slutter på s, x eller z. Fx pyrus' grød.

BINDESTREG

Når to ord har en fælles del, kan man sætte en bindestreg i stedet for.

Fx Morgen- og aftensmad.

NAVNEORD

ENTAL		FLERTAL	
UBESTEMT	BESTEMT	UBESTEMT	BESTEMT
En bil	Bilen	Flere biler	Alle bilerne
En hund	Hunden	Flere hunde	Alle hundene
En lærer	Læreren	Flere lærere	En lærer
Et træ	Træet	Flere træer	Alle træerne
Et hospital	Hospitalet	Flere hospitaler	Alle hospitalerne

Navneord = Substantiv

Et navneord er en ting (fx bil), en skabning (fx hund) eller et begreb (fx venskab).
Man kan sætte en eller et foran navneordet.

Navneord kan bøjes i ental (bestemt og ubestemt) og flertal (bestemt og ubestemt).

TILLÆGSORD

1 GRAD

Flot
Blå
Stor
Bange

2 GRAD

Flottere
Mere blå
Større
Mere bange

3 GRAD

Flottest
Mest blå
Størst
Mest bange

Tillægsord = Adjektiv

Tillægsord er ord, der beskriver navneordet.

Fx en stor bil. Man kan sætte "personen er meget..." foran et tillægsord.

Tillægsord kan bøjes i 3 grader.

UDSAGNSORD

BYDEFORM	NAVNEFORM	NUTID	DATID	FØR NUTID	FØR DATID
Gå	At gå	Jeg går	Jeg gik	Jeg har gået	Jeg havde gået
Flyv	At flyve	Jeg flyver	Jeg fløj	Jeg har fløjet	Jeg havde fløjet
Spis	At spise	Jeg spiser	Jeg spiste	Jeg har spist	Jeg havde spist
Hent	At hente	Jeg henter	Jeg hentede	Jeg har hentede	Jeg havde hentede

Udsagnsord = Verbum

Et udsagnsord beskriver en handling, det vil sige noget man gør.

Man kan sætte - at eller jeg - foran udsagnsord.

Nogle udsagnsord ændre vokal når de bøjes, de kaldes uregelmæssige.

ANDRE ORDKLASSER

STEDORD	BIORD	FORHOLDSORD	BINDEORD	TALORD	EGENAVNE
Ord, der står i stedet for nogen eller noget. Fx: Han, hun, hans, hendes, deres.	Ord, der lægger sig til udsagnsordet. Fx: Altid, aldrig, bagefter, næsten.	Ord, der beskriver, hvor noget er i forhold til noget andet. Fx: Under, over, i, ved, på.	Ord, der binder sætninger sammen. Fx: Og, men, fordi, da, eller.	Ord, der står i stedet for tal. Fx: En, to, tre, første, anden, tredje.	Ord, der udpeger bestemte personer eller steder. Fx: Lande, navne, byer, titler.